

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího   posudek oponenta
 bakalářské práce   diplomové práce

Autor: **Jozef VESELÝ**

Název práce: **Disperzní částice v hliníkových slitinách**

Studijní program a obor: **Fyzika / Fyzika kondenzovaných soustav a materiálů**

Rok odevzdání: **2008**

Jméno a tituly oponenta: **Doc. Dr. RNDr. Miroslav KARLÍK**

Pracoviště: **ČVUT-FJFI, Katedra materiálů, Trojanova 13, 120 00 Praha 2**

Kontaktní e-mail: **Miroslav.Karlik@fjfi.cvut.cz**

Odborná úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

- originální původní i převzaté netriviální komplikace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

- veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Práce pana Veselého se zabývá modifikovanou metodou ALCHEMI (Atom Location by Channeling Enhanced Microanalysis), která kombinuje analýzu spekter charakteristického rentgenového (RTG) záření v transmisním elektronovém mikroskopu (TEM) a dynamickou difrací. V závislosti na orientaci krystalových rovin vzorku vůči dopadajícímu svazku dochází k různému stupni kanálování elektronů, které významně ovlivňuje emisi RTG záření. Pokud je vzorek naklopen do vhodné orientace, je možné touto metodou zjistit pravděpodobnost obsazení příměsového prvku v jednotlivých podmížkách uspořádaných krystalových struktur. V práci byly studovány intermetalické fáze Fe_3Al a FeAl s přísadou chrómu.

Práce, standardně členěná do několika kapitol, je napsaná v angličtině, a to velmi dobře. V teoretické části je stručný popis relativistické korekce pro rychlé elektrony, šíření elektronů v krystalu pomocí Blochových vln, vyjádření krystalového potenciálu, Debye-Wallerova teplotního faktoru, absorpcie elektronů, princip metody ALCHEMI a její implementace do prostředí programovacího jazyka Python. V experimentální části je popsán způsob řízení goniometru TEM pomocí počítače a na difrakčních obrazcích ukázán způsob registrace, zpracování a fitování spekter. Získané výsledky jsou odpovídajícím způsobem diskutovány a porovnány s dostupnými literárními údaji.

Diplomant prokázal schopnost porozumět komplikované teorii. Řadu rovnic navíc sám znova odvodil, aby měl jistotu, že ve vzorcích z literatury nejsou tiskové nebo jiné chyby. Následně vytvořil počítačový program použitelný jako nástroj pro další práci a tento program úspěšně aplikoval na modelových materiálech.

Proto doporučuji práci uznat jako diplomovou a navrhoji hodnocení stupněm

výborně.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

žádné

Práci

- doporučuji
 nedoporučuji
uznat jako diplomovou.

Navrhoji hodnocení stupněm:

- výborně velmi dobré dobré neprospěl/a

Místo, datum a podpis oponenta: **Praha, 31. prosince 2008**

